

Зміцнення громадянського суспільства є ключовим для забезпечення миру, безпеки та стабільності як на національному, так і на міжнародному рівнях. Активна участь громадян у вирішенні суспільних питань сприяє підвищенню політичної, економічної та правової культури, формуванню відповідальної особистості, здатної до діалогу та компромісів.

Література:

1. Позняковська Н. М. Основні сучасні концепції громадянського суспільства: історичний ракурс. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2023. № 1(101). С. 144-152.
2. Соціологічні виміри громадянського суспільства в Україні / за наук. ред. О. Резніка. Київ : Інститут соціології НАН України, 2019. 288 с.
3. Степаненко В. П. Громадянське суспільство: дискурси і практики. Київ : Інститут соціології НАН України, 2015. 420 с.
4. Шаульська Г. М. Концепція громадянського суспільства і публічне управління. Аспекти публічного правління. 2018. N 1-2. Том 6. С. 58-63.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-62>

DIGITIZATION OF THE ECONOMY IN THE CONDITIONS OF MODERN GLOBAL TRANSFORMATIONS

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Mykytenko T. P.

*Graduate Student
Institute of Industrial Economics
of the National Academy of Sciences
of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Микитенко Т. П.

*аспірантка
Інститут економіки промисловості
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

Цифровізація як глобальний тренд організації життєдіяльності сучасного світу, його економічної, фінансової, політичної, соціокультурної та інших сфер, протягом останніх років значно наросила свій потенціал, трансформувавшись у визначальний чинник

стратегування у розвитку галузей і напрямів виробництва, сервісного обслуговування, управління та ін.

Джерело: Підтримка цифрової трансформації бізнесу у країнах Східного партнерства наслідком пандемії Covid-19 OECD, 2021 [1]

Формування цифрової економіки має вирішальне значення та потребує гнучкого, далекоглядного та комплексного підходу.

Аспекти цифровізації: 1) доступ до інформаційного простору; 2) збільшення інформаційного використання; 3) розвиток інноваційних підходів; 4) забезпечення робочих місць; 5) сприяння соціальному процвітання; 6) зміцнення довіри; 7) сприяння відкритості ринку.

Політика переходу на цифровізацію допомагає розробляти релевантні стійкі цифрові політики та забезпечує послідовний організаційний підхід направлений на повну реалізацію потенціалу цифрових трансформацій та вирішення пов'язаних з ними проблем.

Як слушно відзначає Ю. Кіндзерський, «об'єктивною основою цифрової економіки і суспільства є накопичені людством знання та інформація, критична маса яких ознаменувала перехід суспільного виробництва і суспільних відносин на якісно новий рівень. Розширення і розвиток цифрових технологій стали каталізатором соціально-економічних процесів, забезпечивши прискорення зростання економіки і добробуту населення. Освоєння сучасних цифрових технологій надало економічним суб'єктам переваги у підвищенні ефективності господарських процесів, створило синергетичний ефект зростання від цифрової мережевої взаємодії учасників ринку, використання ними цифрових платіжних систем і цифрових грошей [2, с. 10].

Розвиток економіки під впливом процесів цифровізації передбачає насамперед таку побудову соціально-економічних відносин, яка найперше спрямована на підвищення ефективності та

конкурентоспроможності виробництва і капіталу та знаходить свої прояви у новітній парадигмі прискореного розвитку, новітніх економічних продуктах, таких як віртуальні активи, при яких підвищення конкурентоспроможності та ефективності стає актуальним і необхідним питанням, охоплюючи при цьому всі сфери суспільного життя, виробництва, бізнесу, науки, менеджменту та ін. На етапі цифрового розвитку сфера економічних відносин відображає специфіку виробництва і застосування нових технологій на основі використання великої кількості даних (Big Data), створених у найрізноманітніших інформаційних системах і перероблених з метою отримання з них корисної інформації чи виготовлення кінцевого віртуального продукту – віртуального активу.

Економічна цифровізація спрямована на отримання прибутку та створення нових виробництв, бізнес-моделей, моделей управління, пошук нових ринків та споживачів, а «цифровізація економічних процесів стає невід’ємною частиною розвитку сучасного світу, її вплив на бізнес і суспільство щоразу більше зростає» [3, с. 70].

Цифрові трансформації економічної галузі передбачають насамперед перехід від аналогової взаємодії та використання аналогових носіїв інформації до електронної взаємодії на основі застосування сучасних електронних засобів, в тому числі на основі активного використання інноваційних цифрових інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних електронних каналів зв’язку, електронного документообігу, а також електронних способів урахування обробки, зберігання та передачі інформації.

Застосування в цифровій економіці інформаційно-технологічних платформ сприяє інтенсифікації всіх процесів та є принципово новим типом господарської діяльності, в якому основна роль відводиться інформаційним, цифровим, віртуальним а не матеріальним активам. Засади цифровізації в економічній сфері здатні вибудувати особливий тип економічної системи, в якій мережевий, інтелектуальний, віртуальний інструментарій використовується з метою покращення бізнес-процесів економіки та створенню додаткового капіталу завдяки збільшенню швидкості інформаційної взаємодії, доступності та захищеності даних, посиленню автоматизації.

За твердженням дослідників-аналітиків, цифрові технології – це основний драйвер посилення конкурентоспроможності економіки, що закріплено у таких ініціативах ЄС, як індустріальна політика для ери глобалізації; та інноваційний Союз та Підприємництво. В аспекті покращення показників цифровізації економіки та суспільства, в ЄС здійснюється реалізувати таких трьох програм мобілізації державних та приватних інвестицій: Digital Europe, Horizon Europe, Invest EU.

Гармонізація цифрових ринків є ключовим завданням політики ЄС у рамках Східного партнерства, що реалізується через ініціативу EU4Digital [4, с. 139–140].

Межа між цифровою (віртуальною) та реальною економікою залишається однозначно невизначеною і має полісемантичний характер. Але в теорії та на практиці вже активно використовується коефіцієнт конверсії, який характеризує перетворення віртуальних процесів (наприклад, відвідування тематичних сайтів, включаючи соціальні мережі) на реальні дії (наприклад, купівля товарів чи замовлення послуг). Тому вивчення суті процесів цифровізації та віртуалізації економіки є актуальним науковим і практичним питанням. [5, с. 10–11].

Віртуальні активи (як елемент цифровізації) викликали інтерес в різних сферах використання, які можуть допомогти розвитку економіки, забезпечити соціальні вигоди та сприяти можливостям добробуту та інклюзивності. Уряд повинен допомогти забезпечити реалізацію потенціалу віртуальних активів у секторах, де вони представляють цінність, одночасно вживаючи заходів для забезпечення цієї реалізації за допомогою відповідних бар'єрів, необхідних для забезпечення гарантованих державою цінностей та чіткого розуміння ризиків з врахуванням активного пом'якшення негативних наслідків, пов'язаних з зростаючим використанням віртуальних активів.

Слід зазначити також, що цифровізація змінює не лише інфраструктуру економіки, але й ринок праці, впливаючи в цілому на трансформування моделей розвитку національних економік. Технізація процесів виробництва із застосуванням штучного інтелекту полегшує не лише багато виробничих процесів, але й працю людини. Проте прискорений розвиток цифрових технологій порушує проблему якості людського капіталу, що потребує збільшення кваліфікованих кадрів, здатних формувати й розвивати нові технології для застосування в цифровій економіці. Відтак цифровізація в галузі економіки та поява власне «цифрової економіки» є пріоритетним показником рівня розвитку країн, їх лідерства та передових технологій, індексів добробуту життя суспільств.

Література:

1. OECD (2021), Going Digital Toolkit, <https://goingdigital.oecd.org/dimensions> (accessed on 22 October 2021)
2. Кіндзерський Ю. В. Генеза і особливості цифрової економіки у контексті перспектив її становлення в Україні. Економіка та держава. 2020. № 8. С. 10–14.

3. Розумний О., Алієв Е. Цифровізація економічних процесів: стан та тенденції. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 4(15). С. 65–72.

4. Чалюк Ю. О. Детермінанти цифровізації економіки та суспільства. Інтелект –XXI. 2020. № 5. С. 138–143.

5. Вишневецький О.С. Цифрова платформізація процесу стратегування розвитку національної економіки: монографія. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2021. С. 10–11

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-63>

INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW IN THE CONTEXT OF MODERN MILITARY CONFLICTS

МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ

Pavlov V. O.

*Senior Lecturer at the Department
of General Theoretical Legal
and Social and Humanitarian
Disciplines*

*Kyiv University of Law of the National
Academy of Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Павлов В. О.

*старший викладач кафедри
загальнотеоретичних правових
та соціально-гуманітарних
дисциплін,*

*Київський університет права
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

Характерною рисою багатьох сучасних конфліктів є систематичне недотримання сторонами міжнародного гуманітарного права (далі – МГП). Боротьба з кричущими порушеннями права дедалі більше ускладнюється зростанням кількості недержавних збройних груп, їх роздробленістю і дедалі асиметричним характером конфліктів. Це негативно позначається на становищі цивільних осіб, оскільки деякі озброєні групи компенсують свою військову слабкість нападами на цивільних осіб та використовують їх для прикриття військових об'єктів.

Природа та види конфліктів змінюються, змінюються і характеристики сторін, що беруть участь у конфліктах, та самого збройного протистояння. Відповідно до свого мандата «зберігача» МГП, МКЧК приділяє особливу увагу новим проблемам його